

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ НАУКИ В СТВОРЕННІ ТА СТАНДАРТИЗАЦІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ І ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК, ЩО МІСТЯТЬ КОМПОНЕНТИ ПРИРОДНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Матеріали IV Міжнародної
науково-практичної
інтернет-конференції

08
КВІТНЯ
2022
м. Харків

Редакційна колегія: проф. А. А. Котвіцька, проф. А. І. Федосов, проф. І. М. Владимирова, проф. В. С. Кисличенко, асист. В. В. Процька, ст. лаб. О. О. Йосипенко

Конференція зареєстрована в Українському інституті науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ), посвідчення № 577 від 2.08.2021 року

Сучасні досягнення фармацевтичної науки в створенні та стандартизації лікарських засобів і дієтичних добавок, що містять компоненти C 89 природного походження : матеріали IV Міжнародної науково.-практичної інтернет-конференції (м. Харків, 8 квітня 2022 р.). – Електрон. дані. – Х. : НФаУ, 2022. – 97 с. – Назва з тит. екрана.

У збірнику розглянуто теоретичні та практичні аспекти розробки, виробництва лікарських засобів рослинного походження і дієтичних добавок, контролю якості, стандартизації лікарських засобів рослинного походження та визначення безпечності дієтичних добавок, а також їх реалізації в умовах сучасного фармацевтичного ринку.

Для широкого кола науковців, магістрантів, аспірантів, докторантів, викладачів вищих фармацевтичних та медичних навчальних закладів, співробітників фармацевтичних підприємств, фармацевтичних фірм.

Друкується в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу. Матеріали пройшли антіплагіатну перевірку за допомогою програмного забезпечення StrikePlagiarism.

УДК 615.1 : 615.32 : 615.07

© НФаУ, 2022

© Колектив авторів, 2022

ВИКОРИСТАННЯ ВІТАМІННО-МІНЕРАЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ У ПЕРІОД ВАГІТНОСТІ ТА ГРУДНОГО ВИГОДОВУВАННЯ: ЗНАЧЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОПІКИ

Бондаренко А. О., Темірова О. А., Хайтович М.В.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ,
Україна**

Актуальність. Відомо, в період вагітності та грудного вигодовування зростає потреба у вітамінах та мікроелементах. Майже 60-90 % жінок, на останніх термінах вагітності, мають дефіцит двох або більше вітамінів та мікро/макроелементів, що збільшує ризик ускладнень вагітності й пологів [1]. Так, дефіцит у жінки ключових поживних речовин пов'язують з прееклампсією, порушенням росту плоду, дефектами нервової трубки, деформацією скелета [2]. Разом з тим, нераціональне використання вітамінно-мінеральних комплексів має ризики співставні з їх дефіцитом [3].

Мета роботи. Оцінити роль фармацевтичної опіки при відпуску вітамінно-мінеральних комплексів для жінок у період вагітності та грудного вигодовування.

Матеріали та методи. Було проведено анонімне анкетне опитування 100 фармацевтичних працівників за допомогою Google-форми. Серед опитуваних більшу частину становили асистенти фармацевтів – 62 %, фармацевти – 24 % та завідувачі аптек – 14 %. Стаж роботи опитуваних становив від 1 до 10 років.

Результати. За результатами анкетного опитування було встановлено, що фармацевтичні працівники відзначають високу частоту звернень жінок, з проханням рекомендації вітамінно-мінеральних комплексів як при плануванні (81 %) так і в період вагітності й грудного вигодовування (84 %). Зокрема, основною метою використання комплексів є профілактика вад плоду (58 %), профілактика (42 %) та лікування гіповітамінозу (41 %), нормалізація лактації (13 %).

Визначено, що 74 % опитуваних рекомендують відвідувачам вітамінно-мінеральні комплекси для вагітних та лактуючих. При цьому, препаратами вибору є: «Елевіт» (87,1 %), «Фемібіон» (38,8 %) та «Вітрум Пренатал» (34,1 %). Окрім того, 85 % опитуваних фармацевтичних працівників при відпуску надають рекомендацій щодо режиму та правил прийому комплексів для жінок у період вагітності й грудного вигодовування.

Використовуючи інформацію з інструкцій до медичного застосування (95 %), наукових статей та підручників (28 %), рекламних матеріалів від медичних представників (38 %). Окрім того, майже 90 % опитуваних відзначили необхідність методичних рекомендацій для аптечних працівників при відпуску вітамінно-мінеральних комплексів для жінок у період вагітності й грудного вигодовування.

Встановлено, 82 % респондентів відзначили безпечності вітаміно-мінеральних комплексів. Разом з тим, 18 % повідомили про звернення відвідувачів з виникненням побічних реакцій, а саме: посилення ламкості нігтів та випадіння волосся, розлади шлунково-кишкового тракту, зміни стану шкіри.

Висновки. Отже, фармацевтичні працівники часто надають рекомендації щодо використання вітамінно-мінеральних комплексів жінкам у період вагітності та лактації.

Надання якісної фармацевтичної опіки, в тому числі направлення до лікаря, рекомендації щодо режиму застосування вітамінно-мінеральних комплексів, взаємодії з іншими лікарськими засобами та продуктами харчування, правил зберігання є необхідною умовою для досягнення максимальної ефективної та безпечної фармакотерапії.

Список літератури:

1. Gernand AD, Schulze KJ, Stewart CP, West Jr KP, Christian P. Micronutrient deficiencies in pregnancy worldwide: health effects and prevention. *Nat Rev Endocrinol.* 2016; 12(5): 274–289. doi:10.1038/nrendo.2016.37.
2. Balogun, O. O., da Silva Lopes, K., Ota, E., Takemoto, Y., Rumbold, A., Takegata, M., & Mori, R. (2016). Vitamin supplementation for preventing miscarriage. *Cochrane Database of Systematic Reviews*. doi: 10.1002/14651858.cd004073.pub4.
3. Ermolenko T. A. & Turchyn N. Y. (2019). “Better less, but better”: a new philosophy of vitamin and mineral complexes use in the pregnancy and breastfeeding periods. *Reproductive endocrinology*, (47), 68–72. <https://doi.org/10.18370/2309>.